

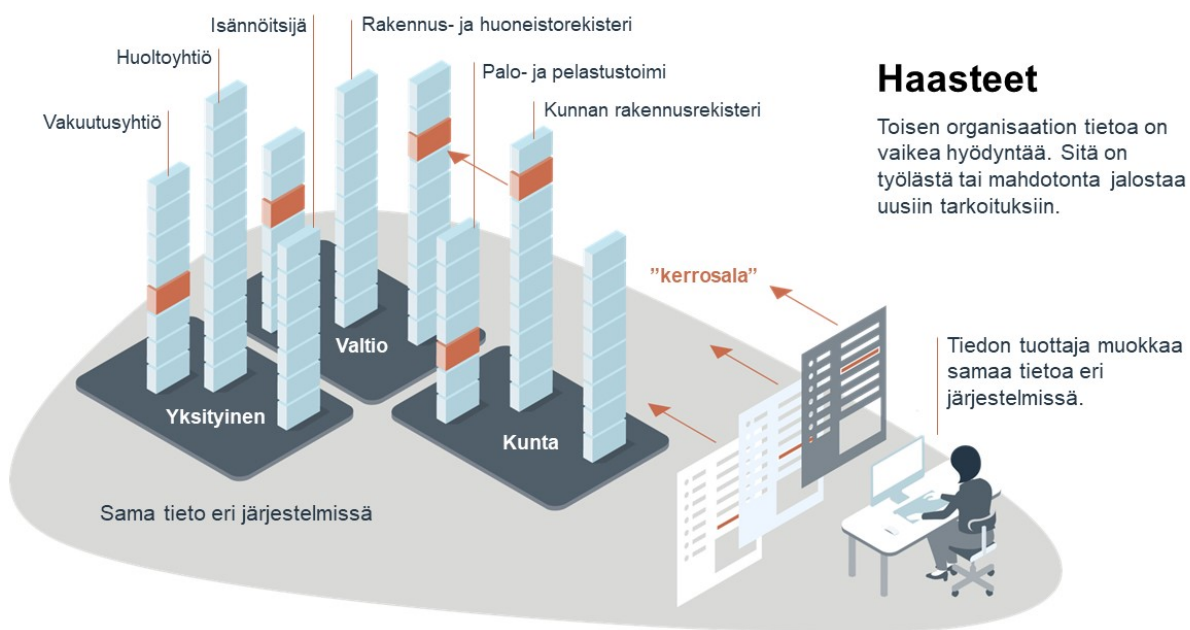
24.6.2020

Ryhti-hanke ja rakennetun ympäristön tiedon uusi järjestys

Miksi rakennetun ympäristön tietoihin tarvitaan muutos?

Rakennetun ympäristön tiedot haastavat hallinnonalarajoja. Tietoja tallennetaan lukuisiin valtakunnallisiin ja organisaatiokohtaisiin tietojärjestelmiin.

Tietoa syntyy erityisesti kunnissa kaavoituksessa ja rakennuslupaprosesseissa. Eri muodoissa olevien tietojen käyttö valtakunnallisesti on hankalaa, sillä tiedot ja järjestelmät eivät toimi yhteen. Tiedoissa on myös puutteita tai ne eivät ole ajan tasalla.

Muutoksen poliittinen tahtotila on kirjattu hallitusohjelmaan. Muutos on yksi keskeisistä tavoitteista myös *maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa*. YM:n Ryhti-hanke kokoaa rakennetun ympäristön keskeisimmät tiedot saataville. Jatkossa kaikki maankäytön ja rakentamisen päätökset ja prosessit tulevat tukeutumaan uuteen alustaan. Tiedot luodaan yhden kerran, sovitussa muodossa ja ne ovat kaikkien tarvitsevien saatavilla yhdestä paikasta.

Uusi tietojärjestelmä parantaa tiedon saatavuutta, käytettävyyttä ja laatua. Se luo uusia mahdollisuuksia käyttää tietoa niin julkishallinnossa kuin yritystoiminnassa ja helpottaa jokaisen kiinnostuneen tiedonsaantia omasta ympäristöstään. Muutos tehdään tiiviissä yhteistyössä muun muassa Kuntaliiton, Maanmittauslaitoksen, Digi- ja väestötietoviraston, maakuntien tilakeskuksen ja muiden tahojen kanssa, joilla on käynnissä samansuuntaista digikehitystä. Ryhti ottaa käyttöön muiden tietojärjestelmien tuottamia tietoja (esim. osoite-, omistaja-, kiinteistötiedot) ja Ryhti saa käyttöönsä muissa hankkeissa syntyviä tietoja. Kaikkien tahojen on otettava käyttöön yhteisesti määritellyt tietomallit.

Mikä muuttuu?

YM koordinoi laajaa yhteistyötä, jossa rakennetun ympäristön tiedon rakenteet ja tietomallit määritellään. Käytännössä työ tehdään osana MRL-uudistusta ja yhteentoimivuuden yhteistyöryhmässä. Tietoja käytetään jatkossa Ryhti-hankkeessa luotavan tietojärjestelmän kautta. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä luo

pohjan, jonka avulla voi tapahtua suuri muutos koko kiinteistö- ja rakennusalan digitalisaatiossa – niin toimintatavoissa, teknologioissa kuin ansaintamalleissa.

Jatkossa kunnat tuottavat tiedon määritellyssä standardisoidussa muodossa joko suoraan valtakunnalliseen järjestelmään tai siten, että yksi valtiotoimija hakee kunnan tiedot yhteentoimivasta rajapinnasta. Nykyisiin kunnat toimittavat lakisääteisesti rakennetun ympäristön tietoja eri muodossa lukuisille eri tahoille.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän palvelukanava, alusta, tarjoaa tiedot eri palveluihin. Osa tiedoista "lainataan" käyttöön muista tietojärjestelmistä ja palautetaan sinne päivitettyinä uudella tiedolla.

2020 Tietorakenteiden ja tietojärjestelmän määrittely

- Kaava- ja rakennustietojen tietomallien määrittely
- Tietojärjestelmän ja alustan määrittely käynnistyy
- Suunnitelma kaava- ja rakennustietojen saattamisesta tietojärjestelmään

2022 Käyttöönotto

- Tietojärjestelmän ja alustan käyttöönotto
- Koulutus, ohjeistus ja tuki käyttöönottoon
- Hallituksen esitykset laeiksi

2021 Toteutus ja testaus

- Tietojärjestelmän ja alustan toteutus käynnistyy
- Lausuntokierros lakiluonnoksista
- Tietojärjestelmän testaus alkaa
- Nykyisten kaavatietojen tallentaminen tietojärjestelmään käynnistyy

2023 Jatkokehitys

- Lait voimaan
- Tietojärjestelmän ja alustan jatkokehitys

Muutoksen hyötyjä

- Yhdyskuntasuunnittelun ja rakentamisen hiilijalanjälkeä voidaan arvioida ja seurata tarkemmin. Rakennusten ominaisuuksista kertovan tiedon avulla voi laskea koko elinkaaren aikaisen hiilijalanjäljen ja hiilikädenjäljen.
- Rakennustuotteiden ja -jätteiden kiertotalousmarkkina kehittyä. Purettavasta rakennuksesta saatavien uudelleen hyödynnettävien materiaalien määrä tiedetään jo ennalta.
- Kokonaiskuva suunnittelusta ja rakentamisesta vahvistuu, kun yhdessä palvelussa on nähtävillä, mitä on suunniteltu ja toteutettu tai se mikä on sallittua. (Esim. ovatko toimivan päiväkodin tilojen luvat kunnossa? Mistä löytyy vapaa tontti)
- Viranomaisprosessit tehostuvat – automaattinen ja standardeihin perustuva tiedonsiirto vähentää tiedon siirtämistä ja muuntamista käsin.
- Osallistumismahdollisuudet paranevat. Asukas voi saada ilmoituksen sähköpostiinsa, kun omassa ympäristössä alkaa tapahtua.
- Rakennusten systemaattinen käyttö ja huolto tehostuvat ajantasaisen tiedon avulla. Korjaushistoria tarjoaa ostajalle tai luottotajalle paremman käsityksen kohteen laadusta ja arvosta.
- Yritykset voivat rakentaa entistä parempia ajantasaiseen tietoon perustuvia palveluita. Rakennetun ympäristön tieto kirittää alan alustataloutta.